

Balans van stikstof in de landbouw, 2000

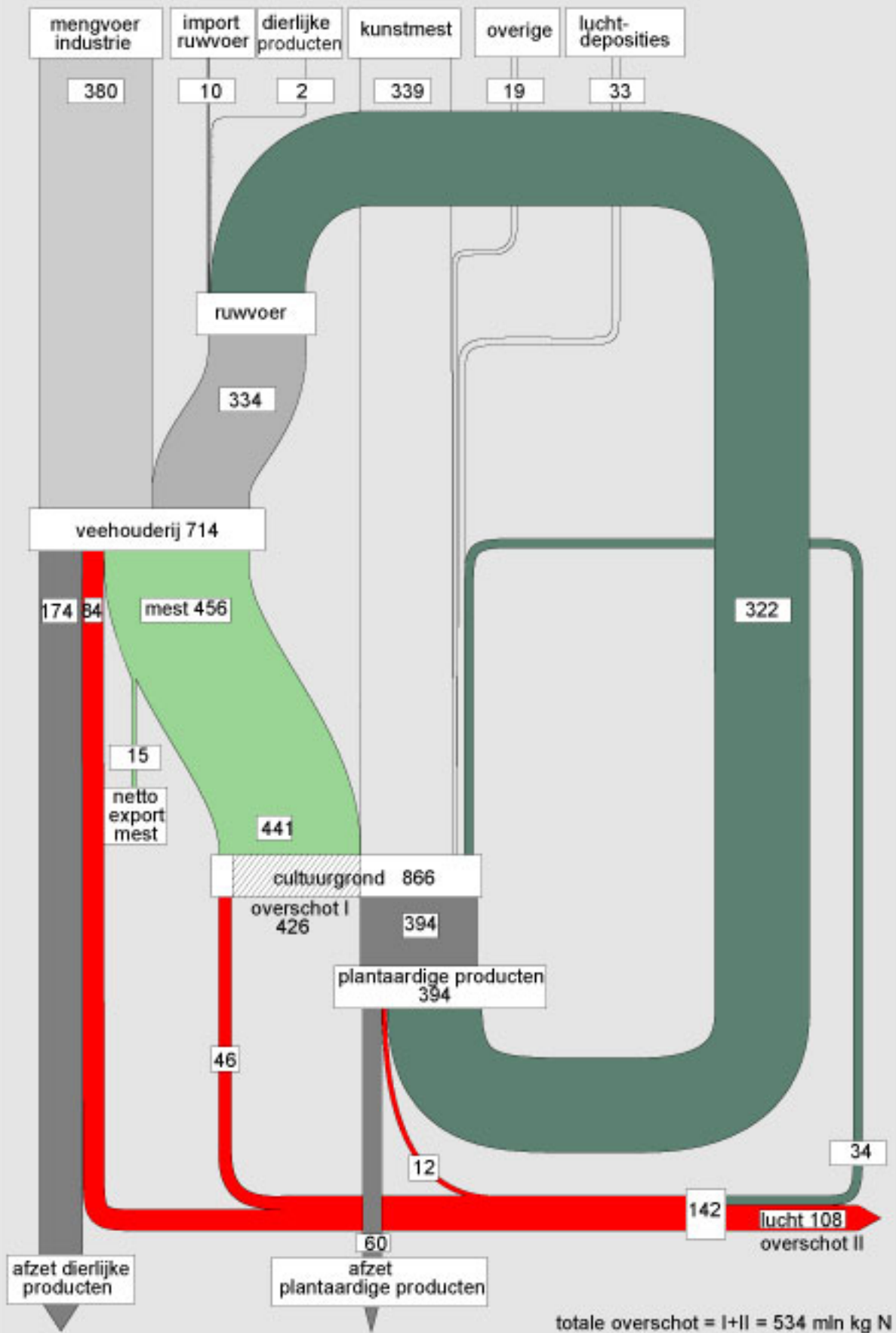
Indicator | 3 oktober 2003

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

Jaarlijks komen grote hoeveelheden stikstof met name via het mengvoer voor het vee en kunstmest de landbouw binnen. De afvoer geschiedt via dierlijke en plantaardige producten. Jaarlijks is er een overschot die de bodem en de lucht belast.

Stikstof, 2000

Eenheid: mln kg stikstof



Bron: CBS.

CBS/MC/sep03/0052

- [Download figuur](#) [2]

Retourstromen binnen de landbouw

Binnen de landbouw worden twee retourstromen onderscheiden. Via gewassen als snijmaïs en gras wordt aan landbouwgrond onttrokken stikstof rechtstreeks teruggeleverd aan de veehouderij. Een tweede stroom betreft de [indicator=nl0189] naar de landbouwgrond. Deze NH₃ ontstaat bij de excretie en bewaring van mest, de verspreiding van mest en kunstmest op landbouwgrond, en de conservering van gewassen; vooral snijmaïs en kuilgras.

Retourstromen buiten de landbouw

Naast de retourstromen binnen de landbouw is er sprake van twee retourstromen die deels buiten de landbouw lopen. Een deel van de landbouwproducten, zoals granen, wordt direct aan de mengvoederindustrie geleverd. Een ander deel bereikt de mengvoederindustrie en veehouderij via de voedingsmiddelenindustrie. Dit betreft afval dat vrijkomt bij de verwerking van dierlijke en plantaardige producten. Van beide stromen wordt een groot deel weer als krachtvoer in de landbouw gebruikt. De rest wordt geëxporteerd of als diervoer buiten de landbouw afgezet).

Toelichting

Bij bewaring van mest in stallen en mestopslagen vervluchtigen naast NH₃ ook andere stikstofverbindingen: N₂O, N₂ en NO_x. De emissie van deze stoffen is bij vaste mest groter dan bij dunne mest. Ten opzichte van het Milieucompendium 2000 is de post 'lucht' opgehoogd met deze verliezen.

- [indicator=nl0099]

Referenties

- CBS/LEI (2001). Land- en tuinbouwcijfers 2001. Centraal Bureau voor de Statistiek/Landbouw-Economisch Instituut, Voorburg/Heerlen/Den Haag.
- CBS (2002) [Mineralen in de landbouw, 1999 en 2000*](#) [3]. Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen.
- CCDM (2003). Emissiemonitor, Jaarcijfers 2001 en ramingen 2002. [Datawarehouse-Emissieregistratie](#) [4]. Coördinatiecommissie Doelgroepmonitoring, Den Haag

Relevante informatie

- Meer informatie over de stikstof- en fosforbalans is te vinden op [Statline](#) [5] van het CBS en

in het artikel [Mineralen in de landbouw, 1999 en 2000*](#) [3] (CBS, 2002).

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2003). [Balans van stikstof in de landbouw, 2000](#) [6] (indicator 0094, versie 04 , 3 oktober 2003). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL:<https://www.clo.nl/indicatoren/nl009404>

Links

[1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0094> [2]

https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0094_001s_clo_04_nl.jpg [3]

<http://www.cbs.nl/nl/publicaties/artikelen/bedrijfsleven/landbouw/mineralen/mineralen.htm> [4]

<http://www.emissieregistratie.nl/> [5] <http://statline.cbs.nl/> [6] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl009404>